

Tusen år med kristen tro

**En fortid som peker fremover
En nåtid med røtter og ransakelse
En fremtid som taler til oss nå**

Vi feirer at det er tusen år siden tingene i Norge godkjente kong Olav Haraldssons vedtak på Moster om grunnleggende verdier for livet og lovene i riket, det vi kaller Kristenretten.

Vi feirer at evangeliet som i mange år hadde nådd enkeltpersoner, familier og bygder, på dette tidspunktet ble plantet som et såkorn i Norge. Troen og verdiene begynte å sette røtter i samfunnet som formet seg.

Vi feirer lyset som kom i tro og tanke basert på evangeliet. Jesu undervisning om rettferdighet, barmhjertighet, ydmykhet, tilgivelse og frihet for alle, uansett stand og posisjon. Dette er blitt en viktig del av de grunnleggende verdiene i vår nasjon, Norge.

Vi feirer den nye tanken som begynte å spire: Det er ikke styrke og makt som skal råde i et samfunn, men *retten*. Denne retten kommer dypest sett fra Gud, fra ham som kjenner oss best, himmelens og jordens skaper. Vi er kalt til å bli bedre mennesker. Vi er kalt til å hjelpe hverandre til å gjøre rett, være ærlige om hvor vi feiler, og be om tilgivelse og kraft til forbedring. Vi erkjenner at mennesker har begått urett i troens navn, ovenfor både enkeltindivider og grupper, for eksempel mot det samiske folk.

Vi feirer ordene som innledet Kristenretten: «Det første i vår lov er at vi skal bøye oss mot øst og be til den hellige Krist om godt år og fred, at vi må få holde landet vårt bygd, og kongen vår ved god helse. Han være vår venn og vi hans, men Gud venn til oss alle». Gud trenger ikke offer eller blot for å være vår venn, Kvitekrist viste sin kjærlighet ved selv å ofre seg selv på korset, én gang for alle.

Vi takker for at alle mennesker fikk bekreftet sin enestående verdi, også kvinner, barn og slaver. Alle skulle få fri på helligdagene. Barn skulle ikke lenger settes ut til ville dyr i skogen eller selges som slaver. Et ord fikk ny og stor betydning: Å *frihalse*, eller som det etter hvert ble sagt, *frelse* slaver, ved å fjerne slaveringen rundt halsen. Fortsatt kalles vi til å frihalse fra alle former for slaveri, åndelig som verdslig. Vi kalles til å videreføre kampen mot fattigdom, urettferdighet og undertrykkelse.

Vi feirer med et annet jubileum der visjonen om et land styrt av gode og gudfryktige lover ble ført videre. Det er 750 år siden Magnus Lagabøter fortsatte det lovarbeidet Olav Haraldsson startet, å gi et nytt lovverk for Norge - Landsloven.

Vi takker for de som førte oss ut fra en tid der ættens ære gjorde at hevn var en akseptert løsning, til stadig større vekt på personlig ansvar, oppgjør og tilgivelse. Landsloven la ned forbud mot hevn, og innførte plikten til å ta seg av fattige, enten de kunne arbeide eller ei.

Vi takker for alle forbedringer som førte til enda flere forbedringer: Skoler og tilgang til universiteter. Gratis hospitaler for fattige og gamle. Tienden som ledet veien mot det norske velferdssamfunnet.

Vi feirer tusenårsarven, og anerkjenner at nå er det vi som står som forvaltere av denne. Vi feirer de gode verdiene fra fortiden som har gitt oss mange goder i dag. Samtiden roper til oss om fortsatt behov for å fremme rettferd, fred og godhet. Måtte vi forvalte verdiene godt, i møte med vår egen nåtid, og på vegne av kommende slekter. Fortiden og fremtiden forplikter oss nå. Alt som er sant og edelt, rett og rent, alt som er verdt å elske og akte, alt som er til glede og alt som fortjener ros, la oss legge vinn på det!

Avsluttende bekjennelse og bønn

Vi takker deg Himmelske Far for visjonen bak Kristenretten. Vi takker for trellers og munkers modige vitnesbyrd i generasjoner, møter med kristne i Østerled og Vesterled, lærde og lesekyndige som brakte med seg evangeliet og nye tanker. Vi takker for konger som søkte lys i Kristi kjærlighet, fra Håkon den gode til Magnus Lagabøter.

Vi ber om tilgivelse for all urett som likevel er begått, også i kristendommens navn. Kristenretten og landsloven skulle beskytte og sikre alles gudgitte verd. Men vi vet at mørke og makt, frykt og fordommer mange ganger har seiret over lyset og retten. Vi ber, vår Gud, om at vi lærer av våre feil, og at vi hele tiden søker å beskytte menneskeverdet og skaperverket.

Vi takker for kraften i bønnen og vitnesbyrdet som har båret kirken i over tusen år. Vi takker for at du stadig kaller til omvendelse og fornyet overgivelse. Vi ber om enhet i troen på evangeliet om Jesus Kristus.

Vi vil hente næring fra våre røtter og lære av **fortiden**, av idealer og drømmer, av svikt og nederlag, av det gale vi har gjort og det gode vi ikke har gjort. Vi ber om visdom og styrke til å skape en **fremtid** for hver enkelt og fellesskapet, slik du har kalt oss til.

Vi ønsker å leve i **nåtiden** i lyset du har gitt oss ved Jesus Kristus og i Den hellige ånds kraft. Vi venter på livet i den kommende verden.

Riket er ditt og makten og æren i evighet.

Erhard Hermansen
Generalsekretær
Norges Kristne Råd

Øystein Samnøen
Daglig leder
NORME

Haakon Georg Moe
Leder
Felleskirkelig komite Moster

Tarjei Cyvin
Leder
Nasjonalt Bønneråd